

Listopadowe Hity Czytelní Naukowej

Krasnoludki - z kartek legendarza „Nowej Fantastyki”

Skąd się wzięły krasnoludki? Jak je nazywano zanim Maria Konopnicka dała im to piękne miano? Kim lub czym są w innych niż polska kulturach? Czy to dzieci, a może starcy, niektóre przecież noszą brody? Może są wcieleniem demonów, asystujących lub przeszkadzających ludziom w ich poczynaniach. Na całym świecie obraz malutkich ludzi na swoje źródła w wielu wierzeniach, podaniach, mitach. Inuici na przykład powiadają, że pierwszy człowiek zrodził się z ziarenka grochu, był zatem wielkości stonki. Śledząc mitologię różnych kultur, autor artykułu dostrzega zaskakujące paralele. Do odkrycia z najnowszym numerze „Nowej Fantastyki”.

Krasnoludki / Witold Vargas // Nowa Fantastyka. – 2025, nr 11 s. 2

Życie widziane oczami owada - fotografie Takuya Ishiguro

Japoński fotograf samodzielnie zmodyfikował swój aparat, by móc dokładniej uchwycić fascynujący świat owadów w swojej rodzinnej Osace. Pomiędzy obiektywem a matrycą umieścił soczewkę powiększającą, która umożliwia rejestrację pełniejszych barw i szczegółów. Weźmy taką ważkę – zazwyczaj jej skrzydełka wydają się przezroczyste lub złotawe. Tymczasem, dzięki przeróbkom sprzętu, uchwycenie jej w locie pod odpowiednim kątem padania światła, ujawnia spektrum kolorów, o jakich nam się nie śniło. Ta nowa perspektywa obudziła w artyście głęboki szacunek dla pomysłowości natury. Polecamy zajrzeć do barwnego portfolio Ishiguro w listopadowym numerze National Geographic.

Życie widziane oczami owada / Nick Martin, fot. Takuya Ishiguro // National Geographic. – 2025, nr 11, s. 104-109

Najciekawsze jest to, co się wydarza po drodze - rozmowa z Filipem Zawadą

Filip Zawada, poeta, muzyk, reżyser, znany jest z nadawania swoim książkom nietypowych tytułów (żeby wymienić choćby „Rozdeptałem czarnego kota przez przypadek”, „Nie wiem jak nazywają się te kwiaty”, „Z punktu widzenia ziemniaka”). W rozmowie z Natalią Królikowską opowiada o ważnych zjawiskach w swoim pisarstwie, o śmierci, śmieszności, o tym jak blisko są obok siebie w jego twórczości; o byciu obserwatorem, komentatorem rzeczywistości („Piszę o tym, co znam i co czuję – o emocjach. I o śmierci.”). Ważnym tematem rozmowy jest postać Ziemniaka, minimalistycznie narysowanego bohatera wydanej rok temu książki, który ośmiesza autorytety, bawi, zmusza do refleksji, choć sam autor wciąż nie wie, czy Ziemniak jest kimś czy czymś.

Najciekawsze jest to, co się wydarza po drodze / rozm. przepr. Natalia Królikowska // Nowe Książki. – 2025, nr 10, s. 4-7